

Til foreldre/føresette
til barn på 4.–10. trinn

Vår ref.:
2019/2879

Dykkar ref.:

Stad: Bergen
21.01.2021

Invitasjon til elevar ved skulen om å delta i ei spørjeundersøking om mobbing, venskap og trivsel - våren 2021

Dette er eit informasjonsbrev til deg/dykk som er forelder/foreldre/føresett(e) om at alle elevar på 4. til 10. trinn er inviterte til å delta i ei spørjeundersøking om mobbing, venskap og trivsel på skulen.

Dette informasjonsbrevet er meir omfattande enn tidlegare. Det kjem av den nye personopplysningslova som tok til å gjelde 20. juli 2018. Med denne lova har Noreg slutta seg til EUs personvernforordning, General Data Protection Regulation (GDPR).

Føremål

Undersøkinga er ein del av arbeidet skulen gjer med å skape eit trygt og godt skulemiljø for alle elevar på skulen i tråd med kapittel 9A i opplæringslova. Undersøkinga vil gje skulen verdifull informasjon om elevane sin trivsel og tryggleik på skulen. Ho vil også gje ein pekepinn på kor godt skulen lukkast i antimobbearbeidet sitt. Dei innsamla dataa vil dessutan bli brukte i forskinga på mobbing og skulemiljøet, og til å vidareutvikle dei konkrete tiltaka som inngår i Olweusprogrammet.

Kven er ansvarleg for forskingsprosjektet?

Ansvarleg for prosjektet er Norwegian Research Centre AS (NORCE), som er eitt av dei største uavhengige forskingsinstitutta i Noreg. Prosjektet er plassert i helseavdelinga i selskapet, NORCE Helse, og det er Regionalt kunnskapssenter for barn og unge (RKBU Vest) som har ansvar for gjennomføringa av undersøkinga.

RKBU Vest driv forskning, undervising og kunnskapsformidling som skal bidra til å fremje psykisk helse hos barn og unge. Skulen er ein viktig arena og målgruppe for arbeidet senteret gjer med å førebyggje, avdekkje og handtere mobbing og andre krenkingar blant barn og unge.

Kvifor får barnet ditt spørsmål om å delta?

Skular som har innført *Olweusprogrammet mot mobbing og antisosial åtferd*, får kvart år tilbod om å

gjennomføre ei spørjeundersøking blant elevane. Dette gjeld elevar ved om lag 90 grunnskular frå heile landet.

Olweusprogrammet har som føremål å redusere eksisterande mobbing i elevgruppa, samt førebyggje framtidig mobbing. Arbeidet med å førebyggje mobbing i skulen krev ein langsiktig og systematisk innsats. Ein viktig del av dette arbeidet er å følgje med på utviklinga ved eigen skule gjennom årlege spørjeundersøkingar som elevane svarar på.

Kva inneber det for barnet ditt å delta?

Spørjeundersøkinga blir gjennomført i skuletida. Elevane bruker PC eller nettbrett når dei svarar på undersøkinga. Tid som går med til gjennomføring avhenger av alder og leseferdigheiter, men generelt tar det mellom 20 til 40 minutt å svare på heile skjemaet.

Barnet ditt skal *ikkje skrive* eige namn eller andre direkte identifiserbare personopplysningar i spørjeundersøkinga. Ved innlogginga til undersøkinga blir barnet ditt bede berre om å gje opp kjønn, klassetrinn og namnet på skulen.

Elevane får rettleiing frå lærar før dei byrjar å svare på undersøkinga. Skjemaet inneheld spørsmål om trivsel på skulen, talet på vener i klassen og kor ofte det førekjem mobbing blant elevane. Det er spørsmål om ulike former for mobbing t.d. bruk av stygge ord og kallenamn, stengje nokon ute frå leik eller andre aktivitetar, spreieing av løgner, sparring, dytting, slåing og øydelegging av andre sine eigedelar. I tillegg vil undersøkinga avdekkje kvar på skulen sitt område dei negative handlingane førekjem, og om elevane har fortalt om hendingane til t.d. foreldre, lærarar, søsken og vener. På heimesida til RKBU Vest er det mogleg å sjå spørjeskjemaet: <https://www.norceresearch.no/rkbu-vest-regionalt-kunnskapssenter-for-barn-og-unge/sporreundersokelsen>

Elevar på 4. trinn får nokre færre spørsmål enn elevar på 5. til 10. trinn.

Det er frivillig å delta

Barnet ditt bestemmer sjølv, i samråd med deg/dykk som forelder/foreldre/føresett(e) om dei vil svare på undersøkinga eller ikkje. Du/de som forelder/føresett kan kontakte skulen om du/de *ikkje* ønskjer at barnet ditt skal delta. Det er ikkje nødvendig å grunngje kvifor barnet ikkje skal vere med. Barnet ditt kan også trekkje seg frå undersøkinga etter at ho har starta opp.

Elevar som ikkje deltek i undersøkinga, vil vanlegvis få tilbod om å gjere skulearbeid i det tidsrommet som undersøkinga går føre seg, men det er skulane sjølve som avgjer korleis dette best kan ordnast.

Personvernet til elevane – korleis vi oppbevarer og bruker opplysningar frå undersøkinga

RKBU Vest vil berre bruke opplysningane som blir samla inn om elevane til dei føremåla vi har nemnt i dette skrivet. Vi behandlar opplysningane konfidensielt, og i samsvar med personvernregelverket.

RKBU Vest bruker Nettskjema (Universitetet i Oslo) som plattform for datainnsamling. Når ein skule er ferdig med undersøkinga får dei tilsendt ein standardisert rapport etter at RKBU Vest har sikra at ingen elevar kan identifiserast indirekte.

Forsking er ikkje knytt opp mot data frå enkeltskular, men bruker dei samla resultatata for fleire skular. Det vil ikkje bli publisert resultat frå enkeltskular. Ingen svar frå enkeltelevar vil kunne kjennast igjen i publikasjonar eller annan type formidling.

Kva skjer med opplysningane som er samla inn?

Dataa som blir samla inn frå dei årlege undersøkingane blir lagra på en sikker tenar hos Tenester for sikker datalagring (TSD) som blir drifta av Universitetet i Oslo og som NORCE AS har avtale med. Denne tenaren er bygd på Norm for informasjonssikkerheit i helse- og omsorgssektoren (Normen) som sikrar at informasjonssikkerheita med omsyn til konfidensialitet, integritet og tilgang blir tatt hand om. Namnet på skulen blir erstatta med eit nummer i datafila, og det er laga ein koplingsnøkkel på skulenivå for dette. Koplingsnøkkelen blir også lagra på den same sikre tenaren. Det er berre eit fåtal tilsette hos RKBU Vest som har tilgang til den sikre tenaren, og alle har teieplikt.

Dataa vil bli brukte i rapportane til den enkelte skule slik at dei kan følgje opp med tiltak i samsvar med korleis mobbeproblematikken utviklar seg over tid. I forskingsarbeidet ved RKBU Vest er vi opptekne av å kartleggje ei slik utvikling ved alle skular som innfører Olweusprogrammet, for å kunne seie noko av effekten av programmet på mobbing i skulen.

Rettar for dei som deltek i prosjektet

Personvernlovgjevinga gjev dei som deltek i undersøkingar, ei rekkje rettar (jf. art. 12-22). RKBU Vest har plikt til å informere deltakarane i prosjektet om behandlinga av personopplysningar og å tilretteleggje for at dei kan utøve rettane sine:

- få innsyn i kva personopplysningar som er registrerte om eleven
- få retta personopplysningar om eleven
- få sletta personopplysningar om eleven
- få utlevert ein kopi av personopplysningar om eleven
- å sende klage til personvernombodet eller Datatilsynet om behandlinga av personopplysningar

Rettane gjeld så lenge det blir behandla personopplysningar, når det er mogleg å identifisere den registrerte eleven på ein sikker måte. I dette prosjektet er *ikkje* elevane registrerte med direkte identifiserande opplysningar som namn eller identifikasjonsnummer. Dei er *berre* registrerte med bakgrunnsopplysningane skulenamn, klassetrinn og kjønn. Som hovudregel betyr dette at ein ikkje kan identifisere svar frå enkeltelevar. Om det viser seg at det er mogleg å identifisere svaret frå ein enkeltelev, vil vi hjelpe med å oppfylle rettane nemnt over til eleven.

Kva gjev oss rett til å behandle personopplysningar om barnet ditt?

På oppdrag frå NORCE AS har Nasjonal Samfunnsvitenskapelig Datatjeneste (NSD) vurdert at behandlinga av personopplysningar i dette prosjektet er i samsvar med personvernregelverket.

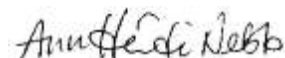
Ønskjer du meir informasjon?

For meir informasjon kan du kontakte:

- Prosjektleder Anne Marita Milde ved RKBU Vest, NORCE Helse
E-post: anmi@norce-research.no Tlf. 932 32 728
- Seniorrådgiver Cecilie Marie Fjellbakk ved RKBU Vest, NORCE Helse
E-post: olweusprogrammet@norce-research.no Tlf. 56 10 72 23
- Norsk senter for forskingsdata AS
E-post: personverntjenester@nsd.no Tlf. 55 58 21 17
- Personvernombod NORCE AS
- Epost: personvernombud@norce-research.no

Med venleg helsing

Ann Heidi Nebb

Senterleder/psykologspesialist

RKBU Vest
NORCE

Anne Marita Milde

Dr. psychol
Prosjektleder/forskar
RKBU Vest
NORCE